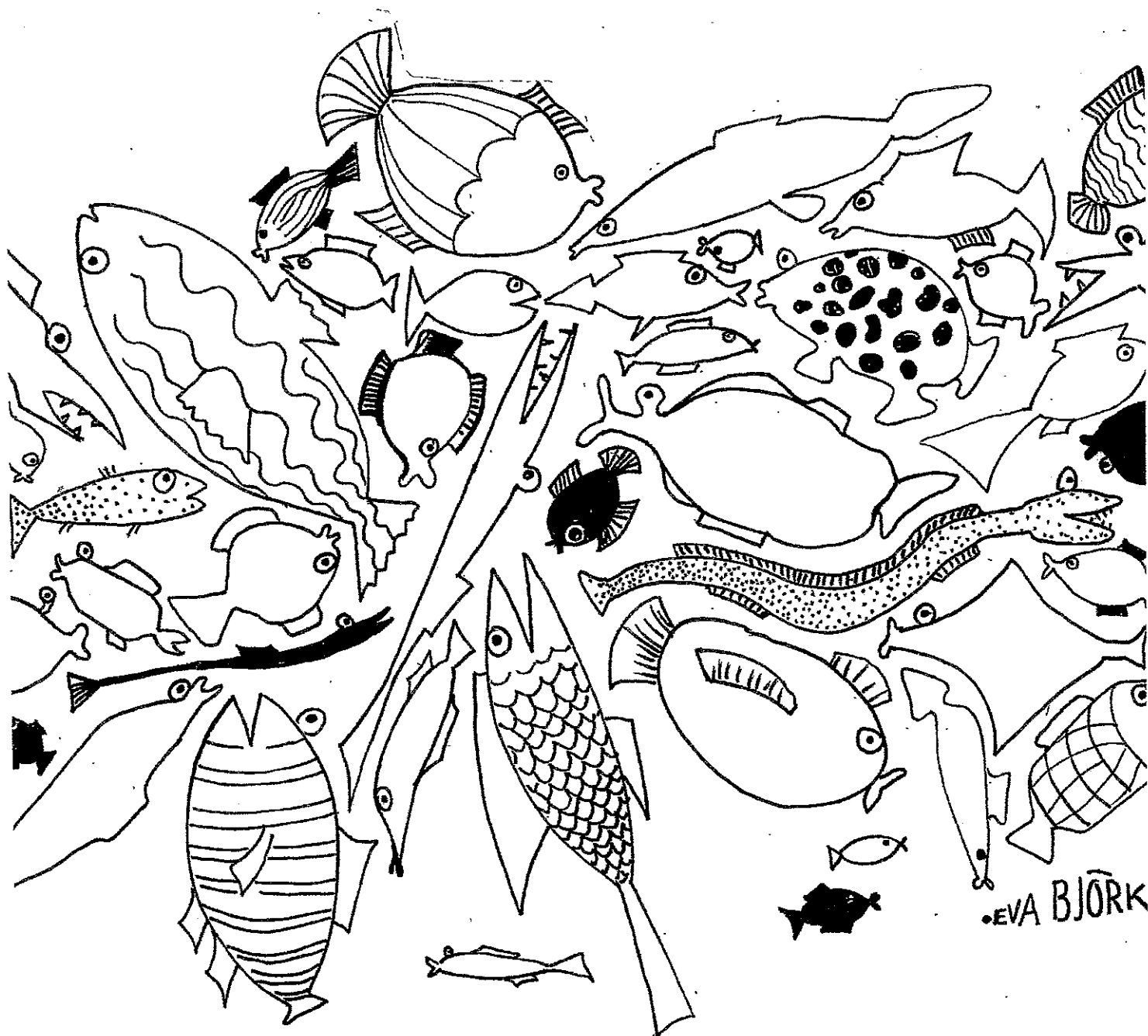

Likabehandlingsplan 2009-2010

Grebbestadskolan

VAD ÄR EN LIKABEHANDLINGSPLAN

Här kommer en kort beskrivning om vad, varför och hur vi skall utarbeta och arbeta efter likabehandlingsplaner i Sveriges skolor.

Den nya lagens syfte:

Den 1 april 2006 beslutade regeringen om en ny Lag (2006:67) Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Den nya lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan och förskolan. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling, som exempelvis mobbning.

Vilka verksamheter omfattas av lagen och likabehandlingsplanen?

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen: förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grund- och gymnasieskola samt kommunal vuxenutbildning.

Vad skall en likabehandlingsplan innehålla och vem skall upprätta den?

Lagen har krav på att varje enskild verksamhet upprättar en likabehandlingsplan.

Handlingsplanens syfte är att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling och trakasserier.

Handlingsplanen skall innefatta förebyggande insatser samt verksamhetens rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling.

Lagens riktlinjer innehåller sju diskrimineringskategorier. Dessa sju är etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, religion, sexualitet, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Likabehandlingsplanen skall främja varje barns och elevs lika rättigheter.

Den skall skydda barn och elever i vår verksamhet ifrån orättvis behandling och negativ särbehandling som diskriminering innebär.

Trakasserier utifrån lagens diskrimineringskategorier skall aktivt motarbetas och åtgärdas.

Vad innebär "annan kränkande behandling"?

Trakasserier behöver inte härledas till någon av de inledande diskrimineringskategorierna.

Att bli behandlad illa en eller flera gånger, att få kränkande kommentarer eller att utsättas för mobbning definieras som "annan kränkande behandling". Mobbning är kränkningar som sätts i system.

Den utsattes upplevelse.

Den som blir utsatt upplever sig kränkt av ord eller beteenden. Annan kränkande behandling utgår ifrån upplevelsen av en handling eller situation vilken upplevts kränkande utan att kunna härledas till någon av de tidigare nämnda diskrimineringskategorierna.

Vissa beteenden kan uppfattas som mycket kränkande, utan att det skulle leda till fällande dom i ett brottsmål.

Därför går det inte att avgränsa den kategori handlingar som avses med "annan kränkande behandling" till enbart brottsliga handlingar.

Det är barnet/elevens som avgör om en handling är oönskad eller kränkande.

Så här vill vi på Grebbestadskolan arbeta med likabehandling.

Vår strävan är att ge alla barn och elever lika rättigheter och behandling i skolan och på fritidshemmen. I vår verksamhet skall ständigt rådande normer och värderingar förmedlas utifrån ett positivt synsätt. De förmedlas av vuxna på skolan men också av skolans barn och elever. Vi arbetar utifrån våra gemensamma värdegrundsregler i all undervisning och annan pedagogisk verksamhet. Värdegrundsreglerna efterlevs genom hur vi uttrycker oss och hur vi agerar tillsammans i olika situationer.

För att förhindra och motverka kränkande behandling, diskriminering och ojämlika förhållanden i samhället, har skolan och fritidshemmens personal en viktig uppgift att medvetandegöra och uppmärksamma de strukturer som leder till att individer i samhället blir kränkta i sin tillvaro.

Vi vuxna måste aktivt ta ledarskapet för att leda barn och elever att hitta och utveckla goda och stärkande relationsbyggen. Utifrån läroplanens demokratiuppdrag; att fostra kommande generationer, har vi ett avgörande ansvar och stora möjligheter att bidra till en positiv utveckling.

För att aktivt främja syftet med likabehandling och nå goda resultat arbetar vi med att ge alla barn rättigheter, möjligheter och skydd. Detta kräver att planen används aktivt i vardagsarbetet. Vår plan skall vara utformad som ett levande och handledande dokument.

Barn och elever på Grebbestadskolan ska vara delaktiga i det förebyggande arbetet och ta del av planens fortlevnad.

Elevrådet och Kamratstödjarna skall sättas in i lagens syfte och planens innehåll. De skall fungera som ett stöd till resten av skolans barn och elever. Skolans elevvårdsteam kommer också att finnas med i all planering och vidtagna åtgärder. Planen beskriver mål att sträva emot samt förebyggande åtgärder och rutiner för hur vi agerar när kränkningar sker.

Grebbestadskolans likabehandlingsplan skall utvärderas i den årliga kvalitetsredovisningen, och genom kvalitativa elevintervjuer.

Eftersom likabehandlingsplanen skall vara ett levande dokument kan den följas upp och förändras när som helst under arbetsåret.

För att vara tillgänglig för alla brukare skall likabehandlingsplanen finnas på Fronters öppna sida så att alla föräldrar, elever samt personal skall ha tillgång till ett uppdaterat exemplar.

Till dig som elev

Vår ambition är att alla våra barn och elever skall trivas och känna samhörighet med skolans personal och varandra. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för att en god inläring skall ske.

Om du någon gång blir utsatt för mobbning, våld, hot eller kränkande handling, vill vi att du omedelbart kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon som är utsatt. Om du vill vara anonym kan du använda brevlådan utanför rektorns rum.

Till dig som förälder

Om du misstänker att ditt eller någon annat barn utsätts för kränkande handling, kontakta ditt barns klasslärare eller rektor.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn mobbar andra. Om det är så måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande handling råder vi dig som förälder att göra helt klart för barnet att du inte accepterar mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende.

2009-09-28

Grebbestadskolans Likabehandlingsplan

ÖVERGRIPANDE MÅL

- Alla elever ges möjligheter att lyckas utifrån sina egna förutsättningar.
- Ingen form av diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer på Grebbestad skola och fritidshem.
- Vi använder ett vårdat språk mellan och om varandra.
- All personal handlar utifrån innehållet i likabehandlingsplanen.
- Alla barn, elever och föräldrar känner till skolans likabehandlingsplan.

ÖVERGRIPANDE FÖREBYGGANDE INSATSER

- Alla barn och elever är allas ansvar.
- Grebbestadskolans personal visar ett stort engagemang och tillgänglighet.
- Grebbestadskolans personal sätter tydliga gränser för ett oacceptabelt beteende.
- Varje oacceptabelt beteende följs upp, dokumenteras och slutförs.
- Grebbestadskolans värdegrundsarbete finns i vardagsarbetet.
- Samtal, diskussioner och arbeten om etik, moral och värderingar ingår i skolarbetet.
- Vi ger dessa frågor plats i veckoschemat och ges namnet livskunskap.
- Elevskyddsombud utbildas varje år.
- Grebbestadskolan har en grupp elever och vuxna som jobbar förebyggande med likabehandlingsfrågor och livskunskap.
- För att skapa förståelse och ett gemensamt förhållningssätt har personalen kontinuerligt dialoger kring värdegrundsfrågor på arbetsplatsträffar o dyl.
- På Grebbestadskolan har varje arbetsplatsträff en fast punkt för elevhälsa.

Diskriminering

Diskriminering är detsamma som olikabehandling utan saklig grund, alltså att en elev behandlas sämre än andra på osaklig grund.

Diskrimineringslagen förbjuder indirekt diskriminering, lika fall behandlas olika. Direkt diskriminering, olika fall behandlas lika.

Enligt diskrimineringslagen finns sju grunder för diskriminering.

Grebbestadskolan arbete utifrån De sju diskrimineringspunkterna.

1. Etnisk tillhörighet

Alla barn och elever ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet. På vår skola och våra fritidshem skall barn från andra kulturer känna tillhörighet och trygghet. Det är viktigt att innehåll och arbetssätt i skolans och fritidshemmens verksamhet präglas av ett interkulturellt perspektiv.

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Alla barn och elever har samma möjligheter oavsett hudfärg, kultur eller etnisk tillhörighet.

Förebyggande insatser

- Vi har samtal om värderingar, rasism och främlingsfientlighet som en del av skolarbetet/fritidshemsverksamheten.
- Lärarna bejakar och tar till vara på elevens kulturella tillhörighet.
- Vi bjuder in personer eller grupper som kan visa på ett vidgat kulturellt utbud.

2. Funktionshinder

Med funktionshinder menas en begränsning av barns och elevers fysiska, psykiska, sociala eller begåvningsmässiga förmåga. Barn och elever med funktionshinder skall aldrig behöva uppleva kränkande behandling från andra barn eller vuxna för att prestationsförmågan, eller för att förmågan att anpassa sig till gruppen är nedsatt.

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Alla barn och elever har tillgång till likvärdig skolgång efter egna behov, oberoende av funktionshinder.
- Vi har en skolmiljö och en planerad undervisning så att alla barn och elever kan fokusera och utveckla sina egna förmågor, färdigheter och kunskaper.

Förebyggande insatser

- Vi möter alla barn och elever med ett respektfullt bemötande i både ord och handling.
- Vi har ett väl utbyggt samarbete mellan skolans personal och barn och ungdomsstödet.
- När vi upptäcker ett barn med särskilt behov, startas en eller flera utredningar inom en snar framtid av lämplig profession.
- Föräldrar och klasslärare kallas till elevvårdskonferenser där stödåtgärder beslutas och barnet/eleven behov sätts i centrum.
- Vi arbetar aktivt för att öka förståelsen för olika typer av funktionshinder genom temadagar, studiebesök, eller möten med personer som berättar om sina eller andras funktionshinder.

3. Kön

Vi arbetar aktivt och medvetet för att främja kvinnors och mäns lika rättigheter och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma vad som är manligt och kvinnligt.

Vårt ansvar är att motverka traditionella könsmonster. Vi ger eleverna utrymme att utveckla och pröva sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Skollagen 1 kap 2§

”Alla barn och ungdomar skall, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom.”

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Vi stödjer barn och elever som bryter mot traditionella genusmönster.
- Alla barn och elever ges möjligheter till kontinuerliga diskussioner och värderingsövningar kring frågor om genus, kön, sexualitet och jämställdhet.
- Personalen på Grebbestadskolan har ett medvetet förhållningssätt i genusfrågor.

Förebyggande insatser

- Båda könen är jämt representerade i skolans elevråd, hos kamratstödarna, samt i andra sammanhang.
- Vi planerar vår undervisning så att vi bryter traditionella genusmönstren.
- Skolans personal utbildas genom föreläsningar och litteratur och genom våra genuspedagoger.
- Skolan har en genusansvarig lärare som tar ansvar för det löpande arbetet och arbetar i en kommunövergripande arbetsgrupp i ämnet. Arbetet leder till att arbetslagen gemensamt planerar för undervisning i genusfrågor.

4. Religion

Läroplanen slår fast att undervisningen i skolan skall vara ickekonfessionell.

Undervisningen skall vara saklig och allsidig. Det betonas att alla föräldrar skall kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att de inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Grebbestadskolans verksamhet utformas så att varje barn och elev känner delaktighet och tillhörighet med skolans verksamhet och värdegrund. Traditioner och gemensamma sammankomster som vi firar tillsammans, genomförs och planeras så att alla elever kan delta, oberoende av religiös trosuppfattning eller annan livsåskådning.

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Alla barn och elever har rätt till sin religiösa tillhörighet och trosuppfattning.

Förebyggande insatser

- Undervisning, information och kunskap om olika religioner sker opartiskt och ges inom ramen för ämnet religionskunskap.

5. Sexualitet

I samhällets normer förutsätts det att du är intresserad av personer av motsatt kön, och att det kön som du föds till också är det du identifierar dig med. Denna norm finns överallt och stärks och sprids genom omedvetna och medvetna handlingar som vi alla gör. Språket är en tydlig markör. Det händer inte sällan att personer som avviker från normen drabbas av utfrysning, trakasserier och våld. Att göra avsteg från denna rådande norm leder till ett positivt accepterande och respekterande.

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Alla respekteras oavsett sexuell läggning.

Förebyggande insatser

- Samtal om värderingar och normer kring sexualitet och könsroller ingår som en del av skolarbetet och fritidshemsverksamheten.
- Utbildning av personalen genom föreläsningar och litteratur.
- Vi är uppmärksamma på hur dessa frågor tas upp i de läromedel som vi använder.

6. Könsoverskridande identitet eller uttryck

Att någon inte identifierar sig som flicka eller pojke eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

I vår kultur finns två genus, manligt och kvinnligt. I andra kulturer kan det finnas fler genus än dessa två.

Grebbestadskolan mål att sträva mot:

Alla barn och elever har samma rättigheter och möjligheter oavsett könsoverskridande identitet eller uttryck.

Förebyggande insatser

- Samtal om värderingar och normer kring barn och elevers identitet eller uttryck.

7. Ålder

Med ålder menas uppnådd livslängd.

Grebbestadskolan mål att sträva mot.

- Vi behandlar inte någon sämre på grund av dennes ålder.

Förebyggande insatser

- Vi arbetar för att öka medvetenheten om åldersdiskriminering, genom att beakta ålder i beslut som tas på skolan.

Annan kränkande handling

Kränkande handling kan ske vid ett eller flera tillfällen.

Den som blir utsatt, upplever sig kränkt av ord eller beteenden.

Detta gäller alla, såväl barn – barn, vuxna – barn och barn – vuxna.

Exempel på annan kränkande handling är:

- ordbruk, beteende, handling, utfrysning
- mobbning,
- fysisk eller psykisk misshandel,
- ofredande,
- olaga hot.

Grebbestadskolans mål att sträva mot:

- Ingen form av kränkning, trakasserier eller mobbning förekommer på skolan eller fritidshemmen.

Förebyggande insatser

- Vi har infört ett nytt rastvärdsystem.
- Samtal om etik, värderingar och moralträning ingår varje vecka som en del av skolarbetet/fritidsverksamheten.
- Vi granskar och diskuterar aktuell media med kritiska ögon.
- Vi har gemensamt framtaga värdegrundsregler och ordningsregler
- Vi utbildar skolans och fritidshemmens personal i ART och RePuls genom bokcirkel och pedagogiska diskussioner och extern utbildning.
- Vi arbetar för ett gemensamt positivt förhållningssätt och vi agerar mot alla former av kränkningar.
- Vi erbjuder tjejsnack i år 5 och killsnack i år 6.
- Skolskötterskan har hälsosamtal med alla elever.
- Vi har regelbundna klassråd, elevråd och kamratstödjarträffar.

Grebbestads skola och fritidshems gemensamma värdegrundsregler

Barn och vuxna inom Grebbestads skola och barnomsorg skall känna trygghet och trivsel under sin arbetsdag. Vi visar varandra respekt genom att:

- Vi är rädda och aktsamma om varandra och om vår skola både ute och inne
- Vi inte kränker varandra genom ord eller handling
- Vi är ansvariga för våra handlingar och vårt uppförande
- Vi känner och tar ansvar för vårt uppdrag i skolan, såväl elever, personal och föräldrar

Utvärdering av likabehandlingsplanen

- Varje år genomförs en kvalitativ intervjuundersökning med slumpvist utvalda elever från alla årskurser. De lärare som gått rePuls utbildningen ställer ca: 10 öppna frågor om hur eleverna upplever skolan kultur och deras egen sociala situation.
- Resultatet granskas och följs upp i skolans arbetslag.
- Likabehandlingsplanens arbete följs upp och utvärderas i skolans årliga kvalitetsredovisning.
- Likabehandlingsplanen är ett levande dokument och följs upp och förändras när som helst under arbetsåret.

Bilagor:

Sid. 7 Handlingsplan vid konflikter

Sid 8 Handlingsplan vid kränkning och mobbing

Sid 9 Plan för när elever utsätts för kränkande behandling från skolans, fritidshemmens personal eller ledning.

Sid 10 Mål och förhållningssätt gällande raster.

Sid 11 Mål och förhållningssätt gällande skollunch.

Handlingsplan vid konflikter

1. En konflikt har uppstått

Personal som bevittnar en konflikt eller ser överträdelser av våra värdegrundsregler tar ett samtal med eleven eller eleverna i syfte att försöka lösa den konflikt som uppstått. Behöver eleven ytterligare stöd till förändring kontaktas klassläraren.

2. Vid upprepad överträdelse

Klassläraren tar kontakt med elevens föräldrar och låter dem bli delaktiga.

3. Problem kvarstår

Följer eleven fortfarande inte överenskommelserna kallas eleven till rektor för samtal och får förslag till åtgärder. Rektor tar tillsammans med eleven kontakt med föräldrarna.

4. Ingen förbättring sker

Skulle ytterligare förtydligande behövas kallar rektor eleven, föräldrar samt klassläraren till en elevvårdskonferens där ett åtgärdsprogram upprättas.

5. Uppföljning

Minst ett uppföljningsmöte av åtgärdsprogrammet skall ske innan åtgärden kan avslutas.

Handlingsplan vid kränkning och mobbing

1. Vid misstanke om kränkande handling eller mobbing skall omgående kontakt tas med någon vuxen i kamratstödjarlaget. Rektor och skolsköterskan skall informeras.
2. Klassläraren informeras och ges delaktighet.
3. De vuxna i kamratstödjarlaget kallar berörda elever till enskilda samtal för att bringa klarhet i vad som hänt.
4. Föräldrarna informeras som stöd för eleven och för delaktighet med skolpersonalen.
5. Övrig personal på skola och fritidshem informeras för att skapa förståelse och stöd till de inblandade.
- 6a. Om mobbingen eller kränkningarna inte upphört erbjuds inblandade elever och föräldrar ett träningsprogram i rePuls. En rePulssträning måste ske frivilligt så därför finns ytterligare ett alternativ (se 6b).
- 6b. Vid fortsatta kränkningar kallar rektor elevvårdsteamet, lärare, föräldrar och ibland elev till en elevvårdskonferens där ett åtgärdsprogram upprättas.

Hjälper inget av detta sker en anmälan till Individ och familjeomsorgen eller polisen.

Kamratstödjarlaget dokumenterar alla till dem anmälda händelser, dess åtgärder och resultat.

Dokumenterna förvaras i rektors arkiv. Eventuella minnesanteckningar lämnas också in.

Handlingsplan när elev utsätts för kränkande behandling från skolans, fritidshemmets personal eller ledning.

1.A När en vuxen ser eller får kännedom om att ett barn eller en elev blir kränkt av personal eller ledning.

Den som bevittnat eller fått kännedom om kränkning, tar ett enskilt samtal med den vuxne för att medvetandegöra olämpligt ordval eller handlingen.

Vill man ha stöd i samtalet kontaktas rektor alternativt förvaltningschefen som då deltar i samtalet.

Den vuxne som utfört kränkningen skall ta ny kontakt med barnet/eleven.

Om eleven vill ha någon annan vuxen som stöd skall så ske.

Den vuxne lyssnar på hur eleven uppfattat handlingen eller uttalandet.

Målet med samtalet är att hitta en positiv lösning på händelsen och en förbättrad trygghetskänsla hos eleven. Den vuxne skall även berätta händelsen för barnets/elevens föräldrar.

1.B När en elev själv blir eller ser någon annan bli kränkt av personal eller skollledning.

En elev som känner sig kränkt eller har bevittnat en vuxens kränkning av en annan elev, skall kontakta någon vuxen på skolan för att få hjälp med att sätta igång handlingsplanen.

Den vuxna kan vara klassläraren, rektor, skolsköterskan, fritidspedagogen eller någon annan vuxen som eleven känner tillit till.

Att göra en anmälan kräver stort mod hos eleven och det är därför mycket viktigt att den vuxne som får elevens förtroende också följer handlingsplanen.

Den vuxna skall följa rutinerna i steg 1A.

Vid upprepade kränkningar

Om du som vuxen vid upprepade tillfällen fått kännedom om eller misstänker att upprepad kränkning förekommit av andra vuxna är det mycket viktigt att ledningen informeras.

Vårdnadshavaren informeras av ledningen utsedd personal (förslagsvis klassföreståndare/ansvarig fritidspedagog) om vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits.

Då inga tillräckliga åtgärder vidtas

Är fallet redogjort för ledning samt berörd personal men inga åtgärder har vidtagits skall huvudman eller annan ansvarig kontakta Förvaltningschefen, Barn- och elevombudet, och/eller annat berört ombud.

Polisanmälan

Polisanmälan görs vid allvarliga händelser.